

FIT - TRIBUNAL GĦAL TALBIET ŻĠĦAR

Ġudikatur: Dr Phyllis Aquilina LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta 10 ta' Jannar, 2017

Talba Nru: 62/2016PA

Vodafone Malta Limited

vs

**Louise Farrugia, u b'digriet datat il-Ħamis 30 ta' Ġunju 2016 moghti mit-Tribunal,
gie kjamat in kawża Duncan Buttigieg**

It-Tribunal,

Ra l-Avviż tat-Talba preżentat fil-25 ta' Frar 2016 li permezz tiegħu s-soċjeta' attriċi talbet li l-konvenuta Louise Farrugia tiġi kundannata tħallasha s-somma ta' elfejn, hdax-il Ewro u hdax-il ċenteżmu (€2,011.11ċ), allegatament dovuta lilha bi prezz ta' servizzi provduti minnha lill-istess konvenuta għab-baži tat-tariffa Voda Red Con Tyhta fil-kont numru 1.10997385, bl-ispejjeż, inklużi dawk tal-mandat ta' sekwestru preżentat kontestwalment, u bl-imghax legali mid-data ta' meta l-ammont sar dovut sad-data tal-ħlas. Is-soċjeta' attriċi ppremettiet li, minkejja diversi interpellanti, il-konvenuta baqgħet ma ħallsitx, u għalhekk kellha ssir din il-kawża.

Ra l-affidavit ta' Dr. Jeremy Debono anness mal-Avviż tat-Talba (Dok.'VF', fol.2), li fih ikkonferma bil-gurament f'isem is-soċjeta' attriċi li din għandha tiehu s-

somma reklamata b'din l-azzjoni minghand il-konvenuta, u li minnaħa tagħha din baqgħet ma ħallsitx minkejja d-diversi talbiet li sarulha biex tagħmel dan.

Ra r-Rendikont pprezentat mis-soċjeta' attriċi (Dok. 'VF1', fol.3) li minnu jidher li hija ma rċeviet ebda ħlasijiet tas-servizzi li tgħid li provdjet lill-konvenuta, u li dwarhom tgħid li baqgħtilha l-kontijiet bejn l-1 ta' Settembru 2014 u l-1 ta' Marzu 2015, iż-żewġ dati inkluzi.

Ra r-Risposta tal-konvenuta Louise Farrugia li permezz tagħha eċċepiet li: (i) meta gie ffirmat il-kuntratt in kwistjoni, hija kienet f'relazzjoni ma' Duncan Buttigieg, preżentement residenti fil-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin; (ii) li hija tbatì minn kundizzjonijiet mediċi; (iii) li Duncan Buttigieg heddidha u fizikament werwirha, filwaqt li fil-passat anke wera arma lejha, u taħt dawn il-kundizzjonijiet hija ffirmat il-kuntratt mas-soċjeta' attriċi; (iv) hija qatt ma rċeviet kontijiet minghand is-soċjeta' attriċi, u għalhekk jinkombi fuqha li tipprova li kienet qed tinforma lill-konvenuta bil-kontijiet relattivi. Id-*device* in kwistjoni qatt ma kien fil-pussess tal-konvenuta, u minħabba fil-kundizzjonijiet u s-sitwazzjoni tagħha, ma kienx fizikament possibbli għaliha li tiċċekja f'ħanut tas-soċjeta' attriċi.

Ra d-dokumentazzjoni medika dwar il-kundizzjoni tal-konvenuta Louise Farrugia (Dok. 'LF1' u 'LF2', fol.9 sa 12).

Ra d-digriet ta' dan it-Tribunal, diversament presjedut, mogħti fit-30 ta' Ġunju 2016 li permezz tiegħu sejjehh f'din il-kawża lil Duncan Buttigieg.

Ra li l-kjamat fil-kawża Duncan Buttigieg, debitament notifikat bl-Avviz tat-Talba, baqa' ma pprezentax Risposta, u lanqas deher biex jikkontesta l-kawża.

Ra x-xieħda ta' Connie Stoyanova għas-soċjeta' attriċi li fiha x-xhud spjegat li hija taħdem fil-*Credit Control Section* tas-soċjeta' attriċi. Hija pprezentat kopja tal-kuntratt bejn is-soċjeta' attriċi u l-konvenuta Louise Farrugia, datat 24 ta' Awissu 2014

(fol.19 sa 25). Iddikjarat ukoll li, bi ftehim mal-konvenuta, il-kontijiet kienu jintbagħtu fuq l-indirizz elettroniku louisefarrugia@gmail.com. Is-servizzi li s-soċjeta' attriċi kienet provdjet lill-konvenuta kienu jinkludu *mobile phone* tat-tip HTC Desire 610, bil-kundizzjoni li ma kinitx tħallas għalih jekk izzomm il-kuntratt għal sentejn. Ix-xhud preżentat ukoll kopja tal-fatturi li s-soċjeta' attriċi kienet bagħtet lill-konvenuta (fol.26 sa 44), li kienu jinkludu skont minħabba użu qawwi tal-*internet*, u l-mizata tal-*mobile* (€299) minħabba li l-kuntratt ma kienx inżamm għal mill-anqas sena. Ix-xhud iddikjarat ukoll li, għalkemm kellhom id-dettalji ta' VISA *card* minn fejn suppost is-soċjeta' attriċi setgħet tithallas, effettivament hlasijiet qatt ma ġabret biha.

Ra li in kontro-eżami, Connie Stoyanova spjegat li, meta s-soċjeta' attriċi ma jirnexxihex tiġbor il-ħlas bil-VISA *card*, hija tibgħat messagġ bil-*mobile* lill-klijent bi żmien sa meta jirregola ruħu. L-istess xhud preżentat dokumentazzjoni interna tagħha fejn kienet ngħatat struzzjoni biex jintbagħat avviż b'messagġ bil-*mobile* fuq in-numru 79998574 li ma kienx tħallas il-kont ta' Ottubru 2014, u li l-kont kellu jithallas sal-4 ta' Diċembru 2014 biex ma jitwaqqafx is-servizz. Ix-xhud ma kinitx f'qagħda tipproduċi kopja tal-*emails* bil-kontijiet tas-servizzi mibgħuta mis-soċjeta' attriċi lill-konvenuta, għalkemm dawn intalbu lilha in kontro-eżami. Hija pero' ppreżentat rapport intern tas-soċjeta' attriċi dwar komunikazzjonijiet bejnha u l-konvenuta (fol.53).

Ra l-affidavit tal-konvenuta Louise Farrugia li fih spjegat li fis-snin 2013 u 2014 kellha relazzjoni ma' Duncan Buttigieg. Spjegat il-kundizzjoni medika tagħha, li ippersistiet għal żmien konsiderevoli, u li minħabba fiha kienet rikoverata diversi drabi fl-isptar, filwaqt li tiegħu kura medika regolari. Hija tat id-dettalji dwar kif ġiet li ffirmat kuntratt mas-soċjeta' attriċi għal servizzi li hija tgħid li, kienu intiżi mill-bidu nett, għal Duncan Buttigieg, u li dwarhom kien wiegħedha li ser jirrifondilha l-ħlasijiet. Spjegat ukoll li, xi xhur wara li ffirmat il-kuntratt, saret taf li kien hemm kont qawwi li s-soċjeta' attriċi kienet qed tippretendi li tħallsu hi, u li fuq hekk hi u Duncan Buttigieg kienu marru għand is-soċjeta' attriċi, u tkellmu mar-rapprezentant tagħha, minħabba li Duncan Buttigieg kien qed jgħid li ma utilizzax is-servizzi kollha, bil-mod kif kienet qed tippretendi s-soċjeta' attriċi fil-kontijiet tagħha. Hi tgħid li Duncan Buttigieg kien

impenja ruħu li l-kont kien ser iħallsu bil-mod. Il-konvenuta pprezentat diversi estratti minn gazzetti, u publikazzjonijiet *online*, dwar reati ta' frodi li Duncan Buttigieg instab ħati li wettaq f'diversi ċirkostanzi.

Ra li in kontro-eżami, il-konvenuta spjegat li l-persjoni biex tiffirma l-kuntratt ma saritilhiex mis-soċjeta' attriċi, imma minn Duncan Buttigieg qabel marru flimkien fil-lok tan-negozju tas-soċjeta' attriċi. Hija ddikjarat li fuq l-indirizz tal-*email* tagħha louisefarrugia@gmail.com hija qatt ma rċeviet kontijiet mingħand is-soċjeta' attriċi dwar dan is-servizz. Mistoqsija kif qatt ma rat x'kontijiet kienu qed jiġu generati għal dan is-servizz, ladarba hija qatt ma rċeviethom, il-konvenuta qalet li kienet għaddejja minn żmien diffiċli ħafna, u kienet tieħu l-kura, minħabba d-diffikultajiet li kellha fir-relazzjoni ma' Duncan Buttigieg, u minħabba f'hekk ma kellhiex moħħ dan. Hija spjegat li ċertu Simon, rappreżentant tas-soċjeta' attriċi, kien iltaqa' magħha u ma' Duncan Buttigieg, u quddiemu dan kien ammetta li s-servizz kien ibbenefika minnu hu, u mpenja ruħu li ser iħallas, pero' ma kienx sar kuntratt ħdid bejnu u s-soċjeta' attriċi.

Ra li l-kjamat fil-kawża Duncan Buttigieg, debitament notifikat bl-Avviż tat-Talba, baqa' ma pprezentax risposta.

Sema' t-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet.

Ikkunsidra li:

Din il-kawża tirrigwardja talba tas-soċjeta' attriċi għall-ħlas tal-prezz ta' servizzi tat-telefonija ċellulari u *internet* provduti minnha skond kuntratt li hija ffirmit mal-konvenuta datat 24 ta' Awissu 2014. Is-soċjeta' attriċi ppruvat din ir-relazzjoni kuntrattwali, u wkoll is-servizzi li ngħataw in eżekuzzjoni tagħha, u l-ħlasijiet li tippretendi li saru dovuti lilha b'kunsiderazzjoni għall-istess.

Da parti tagħha, il-konvenuta eċċepiet in-nullita' tal-kuntrattazzjoni bejnha u s-soċjeta' attriċi minħabba fil-vjolenza morali li hija tgħid li kienet assoġġettata għaliha

immedjatament qabel marret fl-uffiċju tas-soċjeta' attriċi, fi *Skyparks*, l-Ajruport ta' Malta, ma' Duncan Buttigieg, u li fil-kundizzjoni mentali u psikika dgħajfa li kienet, holqitilha tant biżgħa, u kkundizzjonatha tant, biex tidhol hi personalment f'obbligi li kienet taf li kienu għall-vantaġġ esklussiv ta' Duncan Buttigieg, b'obbligi oneruzi għaliha, u bi ftit li xejn prospettiva li tiġi rimborsata.

Sabiex jiddeċiedi l-eċċezzjoni tal-konvenuta dwar in-nullità tal-kuntrattazzjoni bejnha u s-soċjeta' attriċi, it-Tribunal jeħtieġu jinvestiga jekk jibbastax li l-konvenuta qajmet il-kwistjoni tan-nullità tal-kuntratt bejnha u s-soċjeta' attriċi minhabba vjolenza morali bil-mezz ta' eċċezzjoni f'dan il-proċediment, u jekk kienx jeħtieġilha tipprosegwi azzjoni *ad hoc* diretta għad-dikjarazzjoni li dak il-kuntratt ma jiswiex.

Din il-kwistjoni giet trattata mill-qrati tagħna diversi drabi, fosthom riċentement mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza **Nicholas De Giorgio vs Vincent Paul Savona et**¹. Il-Qorti rreferiet għas-sentenza **Julia Borg et vs Carmel Brignone** mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-5 ta' Mejju 1997 fejn jingħad li '*l-qrati tagħna dejjem irritenew li n-nullità ta' kuntratt u konsegwentement l-obbligazzjoni naxxenti minn dak il-kuntratt tista' tiġi dedotta per via d'eċċezzjoni u mhux meħtieġ li tiġi dedotta b'azzjoni, u dana meta dik in-nullità hija espressament stabbilita mil-liġi. L-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fil-kawża Elena Agius vs Giuseppe Ciancio* deċiża fit-3 ta' Frar 1936 hekk esprimiet ruħha:- Il-kelma nullità hija użata fix-xjenza ġuridika f'żewġ sensi, wieħed fis-sens proprju ta' "ineżistenza", jiġifieri kuntratt null ma jkunx jeżisti u qisu qatt ma sar, u l-ieħor ta' "annullabilità", jiġifieri meta kuntratt jew att ieħor jista' jeżisti u jibqa' jseħħ sakemm ma jiġiex imħassar u mwaqqa' għal xi raġuni li ssemmi u trid il-liġi. Il-ġurisprudenza ta' dawn il-Qrati hija kostanti li tirritjeni li meta l-kwistjoni hija ta' nullità, il-konvenut f'kawża jista' jqajjimha b'eċċezzjoni, iżda jekk hija waħda ta' annullabilità hu ma jistax iġibha 'l quddiem ħlief b'kawża separata 'ad hoc'.

Kwantu għall-vjolenza morali bhala vizzju tal-kunsens, din tinsab regolata bl-**art. 977 u 978** tal-Kodiċi Ċivili:

---

¹ 30.9.2016

Vjolenza.

977. (1) Il-vjolenza wżata kontra dak li jkun intrabat bl-obbligazzjoni hija motiv ta' nullità, ukoll jekk dik il-vjolenza tkun ġiet magħmula minn wiehed ieħor li ma jkunx dak li favur tiegħu tkun saret l-obbligazzjoni.

(2) Izda, l-obbligazzjoni favur dak li ma jkunx ha sehem fil-vjolenza, bhala hlas tal-ghajnuna li jkun ta biex jehles lill-parti li tobbliga ruhha mill-vjolenza magħmula fuqha minn wiehed ieħor, ma tistax tiġi annullata minhabba dik il-vjolenza; izda s-somma jew haġ'ohra mwiegħda tista' tiġi mnaqqsa, kemm-il darba tkun barra mill-qies.

Meta jitqies li kunsens ġie meħud bi vjolenza.

978. (1) Il-kunsens jitqies meħud bil-vjolenza meta l-vjolenza hija tali li taħkem fuq persuna raġonevoli u ġġegħilha tibza' li hija nfisha jew hwejjigħa jistgħu jiġu mqiegħda għal xejn b'xejn f'perikolu ta' hsara kbira.

(2) F'dawn il-kazijiet, għandhom jitqiesu l-età, is-sess, u lkondizzjoni tal-persuna.

F'dan ir-rigward, jingħad fis-sentenza **Edgar G. Soler nomine vs H.D. Sir David Campell nomine**² li *'[b]iex il-vjolenza morali tikkostitwixxi vizzju tal-kunsens li jwassal għan-nullità tal-kuntratt, hemm bżonn li dik il-vjolenza tkun il-kawża determinanti tal-kuntratt u li l-kunsens ikun il-frott tal-vjolenza eżerċitata biex jiġi ottenut il-kunsens u mhux biex jiġi ottenut skop divers, u trid tkun ukoll l-opera tal-persuna li eżerċitata biex tottjeni dan il-kunsens'*. Fl-istess sens, fis-sentenza **Rosario Bartolo vs Giovanni Bartolo**³ nsibu spjegat li *'[b]iex il-vjolenza morali tammonta għall-vizzju tal-kunsens hemm bżonn li tkun determinanti, ingusta u gravi u tali li tagħmel impressjoni fuq persuna raġonevoli u li tiġġenera l-biza' li tesponi ingustament lill-persuna tagħha jew il-ġid tagħha għal dannu gravi'*.

Wara li qies fid-dettall id-difiza oriġinali tal-konvenuta, u x-xieħda tagħha f'din l-azzjoni, li baqgħet konsistenti tul il-kawża, u wkoll il-provi mressqa mill-istess konvenuta dwar il-kundizzjoni psikika tagħha fiż-żmien meta ġie ffirmit il-kuntratt mertu ta' din l-azzjoni, fid-dawl tal-kundanni penali li dawn il-qrati taw lill-kjamat fil-kawża, li

---

² Prim'Awla, 29.10.1949, Kollez. XXXIII.ii.431

baqa' kontumaċi, minhabba f'reati konsistenti fi frodi ta' diversi persuni, b'diversi modi, għall-gwadann lukrattiv tiegħu, it-Tribunal jidhirli li għandu jagħti kredibilita' lill-konvenuta. It-Tribunal jidhirli li, aktar iva milli le, fil-mument tal-kuntrattazzjoni, il-konvenuta kienet assoġġettata għal pressjoni u biżgħa li ser tintuza vjolenza kontrieha li, fil-kundizzjoni psikika u mentali tagħha, ma felhitx għaliha, liema pressjoni u biżgħa allura ddeterminaw il-kunsens tagħha għall-kuntrattazzjoni mas-soċjeta' attriċi. Fiċ-ċirkostanzi, u bl-applikazzjoni tal-ekwita' skond il-liġi, it-Tribunal jidhirli li għandu jilqa' l-eċċezzjoni tal-konvenuta dwar li l-kuntratt mertu ta' din l-azzjoni ffirmat minnha fl-24 ta' Awissu 2014 ma kienx jiswa, u li hija effettivament ma rċeviet ebda servizz mingħand is-soċjeta' attriċi.

Mill-banda 'l oħra, it-Tribunal huwa konvint li s-soċjeta' attriċi verament provdjet is-servizzi li għalihom qed tirreklama l-ħlas b'din l-azzjoni, u li l-istess servizzi utilizzahom b'mod shiħ il-kjamat fil-kawża Duncan Buttigieg, li f'xi żmien anke impenja ruħu magħha li kien ser iħallas hu stess għas-servizzi mogħtija.

Għaldaqstant, għal dawn ir-raġunijiet kollha, it-Tribunal qiegħed jilqa' d-difiża tal-konvenuta u jilliberaha mill-osservanza tal-ġudizzju, filwaqt li jilqa' t-talba tas-soċjeta' attriċi fil-konfront tal-kjamat fil-kawża Duncan Buttigieg, u konsegwentement tikkundannah iħallas lis-soċjeta' attriċi s-somma ta' elfejn, ħdax-il Ewro u ħdax-il ċenteżmu (€2,011.11ċ), bl-imgħax legali mid-data tallum sad-data tal-ħlas.

L-ispejjeż tal-kawża jibqgħu a karigu tal-kjamat fil-kawża Duncan Buttigieg.

Avukat, Phyllis Aquilina LL.D.

ĠUDIKATUR

---

³ Prim'Awla, 14.11.1935, Kollez. XXIX.i.749